

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2022. húsvét

Pusztai Sándor:

Secundum Mattheum

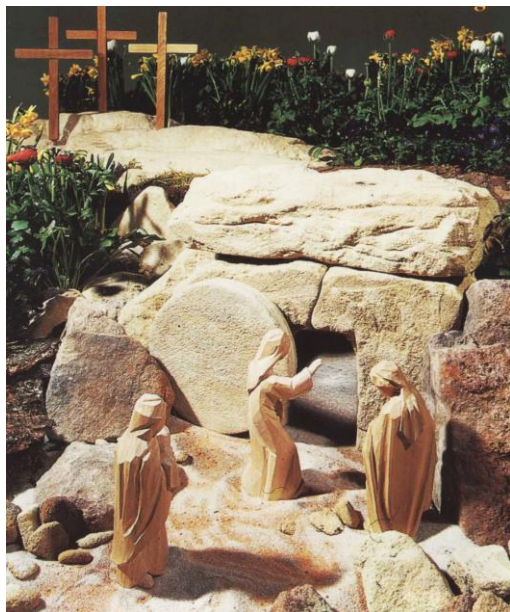
Pilátus felmosatta a praetoriumot
Jézus vérét felsikálták

a katona megtörölte egy bokor levelébe
a lándzsát
mellyel a Szívet átütötte

az ecettel kevert vizet
kiöntötték
mohón itta be a por

Júdás elszórta a harminc ezüstöt
az árulás díját visszaadta
a nagyobb árulóknak

a tornyokra visszatelepültek a felriasztott
galambok
a kereszt előtt virágozni kezdett
egy encián

elmúlt egy nap
elmúlt kettő
s harmadnapra elmozdult a kő

Feltámadt!

A halál és a feltámadás gondolata nem tartozik napi gondolataink körébe. Hétköznapi életünkben általában a napi feladatainkkal foglalkozunk. Hogyan tudjuk teljesíteni állapotbéli kötelességeinket: munkánkat ellátni, megkeresni a napi kenyérrevalót családunk számára. A halál és a feltámadás gondolatával akkor foglalkozunk, ha valaki környezetünkben az örök-kévalóságba távozik, vagy ha húsvéti időben Jézus halálára és feltámadására gondolunk. Az ukrajnai háború kitörése óta azonban a halál gondolata hétköznapi életünk része lett. Néhány száz kilométerre tőlünk emberek naponta halnak meg úgy, hogy számunkra érthetetlen okok és célok miatt harcolnak. Mit tehetünk azért, hogy ez a fájdalmas helyzet oldódjon? – kérdezhetjük.

A halál a feltámadás üzenetét is középpontba állítja. Rádöbbenhetünk arra, hogy a feltámadás távlata nélkül ezeknek az embereknek a halála értelmetlen. Nem a háború céljai adnak értelmet életüknek és haláluknak, hanem az örök élet üzenete. Ez az üzenet azonban nem a sorsba való bele-törődést jelenti, hanem arra bátorít, hogy éppen az örök élet reménye miatt szálljunk szembe minden igazságtalansággal, az ebből származó megosztottsággal, és mondjuk el, hogy az ember többre hivatott annál, mint hogy mások érdekei miatt az Istentől kapott gyönyörű életet értelmetlenül befjezze. A feltámadás a földi élet folytatása, annak kiteljesedése. Nekünk ennek az életnek a kiteljesedésén kell fáradoznunk, s nem egymás ellen harcolnunk.

Az orosz nyelvben a vasárnap neve „feltámadást” jelent. Imádkozzunk azért, hogy ennek a végső célnak a tudatosítása oldja fel az emberekben és a népekben az ellenségeskedést, és békés húsvétot ünnepelhessünk.

Ferenc atya

Prohászka Ottokár húsvéti gondolatai

Dicsőséges föltámadást, valóságos örök életet hisz és remél a keresztény szív. Nem a föltámadás frázisait kergeti; hanem Krisztus Urunk szó szerint veendő ígéit tartja: „*Én vagyok a föltámadás és az élet.*” (Jn 11,25). Ezt a valóságos, dicsőséges feltámadást csak az Úron láttuk eddig, de magunk számára is várjuk. Azalatt a természet kiakasztja a feltámadás jelképét fára, bokorra; kiteríti pázsitos, virágos szőnyegeit rétre, völgyre, ligetre; behintí az élet illatával a tavaszi léget; kárpitozza úszó, ezüstös felhőkkel az égboltot; s kipitykézi, kiszövi, kivarrrja, kirakja csillagból, virágból, levélből, felhőből a vigaszos hit húsvéti cikkelyét: Föltámadunk! Alleluja! Öröm kell a szívekbe, melyekben a Szentlélek lakik! Öröm kell a keresztet viselő lelkekbe, öröm a bánatos és sebzett lelkekbe, öröm a küszködő s harcot vívó lelkekbe; ahol Isten van, ott öröm is legyen. És pedig azért legyen, mert az öröm erő s a lehangeltség gyöngesség. Legtöbb erő a lelki élethez kell, mely kicsiben való hűség s a reggeltől estig való apró szolgálatok láncolata. Itt nem szerepel a nyilvánosság ingere, nincsenek meg az ünnepélyes gyűlések villanyozó hatásai, sőt gyakran meg kell küzdenünk a szokás unalmával is; azért tehát az örömökre szorulunk, melyeket a Szentlélek ad nekünk.

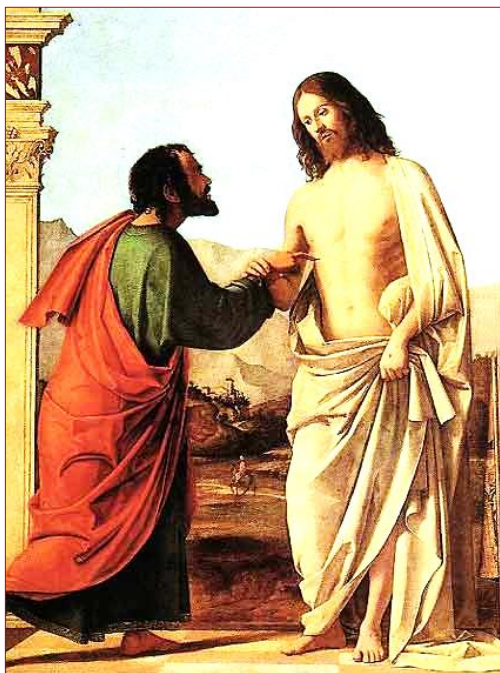
Hacsak

Hacsak nem ér a kéz a kézhez,
nem simul a tenyér tenyérhez,
hacsak nem hallom szíve dobbanását,
hacsak nem látom
vércseppjei kristályragyogását
hacsak nem nézhet szem a szembe,
mely nemrég még örökre lecsukódott,
hacsak nem Péterre, Jánosra, Magdolnára
kell figyelmem,
ahogy elmondják, elsírják, kiabálják
a hírt,
én nem hiszem.

Hívtál, Tamás.

Jöjj közelebb,

jöjj a szem, a kéz, a fül, a tapintás
ösvényein.

Láss,

Boldog vagy hát, mert így akartad.

S ha egyszer kihuny a szem és nem

látsz semmit,

a fül bezárul, elalszanak a hangok,

elfárad a kéz, hogy jeleket tapintson,

az akarat elpihen a vágyakozásban.

Akkor

nem is kell hívnod, követelned a jöttöm,

Tamás,

Te boldog.

Molnár Béla atya

Keresztény szófejtés

Golgota

szavunk a miénk is, és valamennyi keresztényé is, hiszen a szó Krisztus megfeszítésének helyét jelöli. A szót – Γολγοθα, azaz Golgotha alakban – három evangélium is tartalmazza (*Mt 27,33; Mk 15,22; Jn 19,17*), és mindhárom meg is magyarázza még a görögül értő olvasónak is, hiszen a szó keleti nyelvekből ered: az arám *golgota*, a héber *gulgolet*, a zsidó-arab *golgota* szerepelnek a szakirodalomban szavunk előzményeként. A szó héber eredetére maga a János-evangélium is utal. Lukács evangéliuma már csak a görög κρανιον (*kranion* = koponya) szót tartalmazza.

A szó használatának magyarázata sem egységes. Nem kell feltétlenül koponyákat képzelnünk az adott helyre, gondolhatunk rájuk emlékeztető gömbölyű sziklákra is (vö. Bibliai Lexikon), vagy egy koponya formájú dombvégződésre (vö. Magyar Katolikus Lexikon) – igaz, az evangelisták nem hegyről, hanem helyről ((τοπος = toposz) beszélnek.

Egyes egyházatyák fantáziáját mindenesetre a szó eredeti jelentése ihlette meg: Origenész szerint Ádám koponyáját temették el itt, Szent Jeromos szerint pedig az itt kivégzettekét. Egyik sem valószínű...

Kálvária

szavunk latin eredetije *Calvaria*, ez pedig a *calvus*, *calva*, *calvum* 'kopasz' melléknévből származik. Van hasonló főnév is, amely egybeesik a melléknév nőnemű formájával: *calva*, ami eredetileg nyilván 'kopaszság, kopasz fej' jelentéssel bírt. Ebből alakult ki a 'koponya' jelentés – és fejlődött ki utóbb, valószínűleg a keresztény szóhasználatban, a *calvaria* szóalak is azonos, 'koponya' értelemben.

A szó jelentése a hagyományban tovább tágult. Így nevezzük a szabadban, többnyire emelkedő úton fölállított, Krisztus szenvedéstörténetére emlékeztető stációk sorát az utat lezáró három kereszttel. Sőt, a *Kálvária* elnevezés sok településen földrajzi névvé is vált, és a keresztút helyéül szolgáló magaslat, domb megnevezésére használják.

Még tágabban, további átvitt jelentésben a *kálvária* nehézségek sorát is jelentheti. Szólásaink tárába tartozik a *kálváriát jár* kifejezés a bajok, gondok sorozatával küszködő személyre.

Ha 'kopasz' latinul *calvus*, akkor ami a kopaszsággal összefügg, az *calvinus*. „Kopaszos.” Németesen Kalvin. Vajon Kálvin János gondolt-e neve jelentésére?

Szaszovszky József

Húsvétra készültünk

Április 2-án, szombaton a két kihagyott vírusos év után nagytakarítás volt Ujlakon. Közel 30 fős csapat gyűlt össze, hogy templomunkat tiszta-ság szempontjából is a húsvéti ünneplés méltó színhelyévé tegye. A templomtakarítón kívül jelen voltak az atyák, házaspárok gyerekeikkel, oltárdíszítők, cserkészek, férfiember, asszonyok, gyerekek, életkort tekintve 3-tól 86 évesig. Felülről lefelé történt a takarítás, hála a jelenlevő cserkészeknek és férfiaknak, volt jelentkező a magas létrákra mászásra is. Így megtisztultak a szószék és a Szent Anna oltár felett levő gömbök, melyeket már vastag porréteg lepelt, a csillárok, a templomkapu, az oltárok magasan levő szobrai is. Az asszonyok az oltárok elérhető magasságú takarítását végezték, beleértve a szép gyertyatartók tisztítását is. Helyére került a Szent Anna oltáron az újonnan elkészült húsvéti paraván is. A kórus kitakarítása, a gyóntatószékek, a hátsó rács és a padok lemosása is megtörtént, sőt, a templom előtti sövény megnyírására is volt vállalkozó.

Többen megállapították, hogy emberemlékezet óta nem volt ilyen alapos takarítás templomunkban. Köszönjük mindenkinek a munkáját! Fáradtan, de a jól végzett munka örömevel tértünk haza.

H.Z.E.